

عنوان مقاله:

درآمدی بر فرایند تکوین و پایداری منظر فرهنگی

محل انتشار:

نخستین همایش ملی جامعه، معماری و شهر (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

رنا شیخ بیگلو - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

تاکنون برای منظر تعاریف مختلفی ذکر گردیده است که قریب به اتفاق آنها منظر را در برگیرندهی تمام محیط خارجی اطراف انسان دانستهاند که حاصل تعامل نیروهای بسیاری بوده، ماهیتی ترکیبی از ذهنیت و عینیت دارد و نزد ناظران آن، حامل پیام و معانی گوناگونی است. منظر فرهنگی نیز وجه خاصی از منظر قلمداد شده است، ولیکن در تعاریف و مفاهیم ذکر شده، تمایز خاصی بین آنها ملاحظه نمیگردد؛ زیرا عنصر فرهنگ نه تنها مختص منظر فرهنگی، بلکه جزیی مهم و جدایی ناپذیر از کلیهی مناظر مصنوع برشمرده شده است. پژوهش حاضر درصدد است ضمن واکاوی ابعاد مفهومی خاص منظر فرهنگی، فرایند تکوین و عوامل موثر در پایداری آن را بررسی نموده حتیالامکان وجه یا وجوه تمایز منظر فرهنگی از منظر در مفهوم عام آن را تبیین نماید. فرایند تکوین منظر فرهنگی به میزان زیادی وابسته به شکلگیری، پذیرش و تثبیت ارزش -های جوامع است که از طریق چشماندازهای عینی نیز قابل دریافت است. اما میزان ادراک مولفه -های فرهنگی از مناظر فرهنگی تا حد زیادی به زمینههای ذهنی ناظران بستگی دارد؛ بدین ترتیب که جامعهی محلی کامل ترین ادراک ها، و گردشگران خارجی با زمینه های فرهنگی کاملاً متفاوت، سطحیترین ادراک را از محتوای فرهنگی محیط تجربه می نمایند. البته همین ادراک سطحی از عنصر فرهنگ را میتوان در جهت تمایز مفهوم عام منظر با نوع خاص آن یعنی منظر فرهنگی به کار گرفت. بدین ترتیب که لایههای ادراکی منظر از طرف گردشگران ناآشنا با مولفههای فرهنگی محیط پیش رو عمدتاً معطوف به ابعاد زیباشناختی، تاریخی (با محوریت عنصرزمان) و بصری است؛ در حالی که زمینه های فرهنگی در منظر فرهنگی آنچنان نمود دارد - البته ممکن است غالب هم نباشد - که هر چند به صورت مبهم و رمزگشایی نشده، به موازات جنبه های زیباشناختی و تاریخی برای گردشگران خارجی قابل ادراک یا دست کم قابل تشخیص است

کلمات کلیدی:

پایداری، فرهنگ، لایههای ادراکی، منظر، منظر فرهنگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/590519>

